

Dette er Ung i Kor, Korpsnett Norge (KNN) og De Unges Orkesterforbund (UNOF) sitt felles innspill til regjeringens strategi for kulturfrivilligheten

Ung i Kor organiserer 300 kor med 10 000 korister i barne- ungdoms- og studentkor, og unge vokalensembler i Norge. Ung i Kor har som visjon at Unge stemmer skal høres! og skal styrke utbredelsen av og kvaliteten på barne- og ungdomskorsang i Norge gjennom:

- å fremme musikalsk utvikling
- å gi hjelp og støtte til medlemmene
- å drive opplæring i demokratisk arbeid

Ung i Kor organiserer i tillegg til lokal aktivitet sommersanguker, dirigentkurs, komponistsatsinger for unge komponister, demokratiopplæring for unge tillitsvalgte, og har de to nasjonale prosjektkorene Norges Ungdomskor og Rytmask ungdomskor.

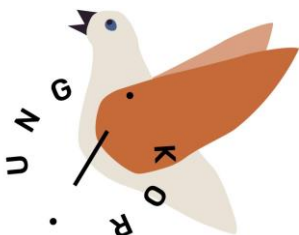
Korpsnett Norge (KNN) er en demokratisk styrt frivillig organisasjon for korps og andre ensembler. Vi jobber for at alle barn og unge som har lyst, skal få spille i musikkorps og at alle lokalmiljøer skal ha et korps. Organisasjonen har omlag 3000 medlemmer fordelt på 120 korps og ensembler rundt i hele landet. Våre hovedarbeidsområder er bidra til god medlemsutvikling fra aspirant til veteran-musikant, styrke fagkompetansen i korpsene, sørge for god medlemservice og være en engasjert medspiller, samt å arbeide for gode rammevilkår. Vi har også flere større prosjekter som Inkludering i korps som har vært støttet av IMDi og Kulturtanken, Klassekorpsprosjektet 2022-2024 finansiert av Sparebankstiftelsen DNB og Program for Unge utøvere som inneholder satsing på unge ledere, dirigenter og komponister støttet av Sparebankstiftelsen DNB.

De Unges Orkesterforbund (UNOF) jobber for at 5500 barn og unge mellom 4-26 år får muligheten til å dra på orkesterøvelse hver uke. Gjennom orkester opplever de spilletglede, sosial tilhørighet, styrker fellesskapsfølelsen og bidrar til god fysisk og psykisk helse. De er fordelt på 175 orkester over hele Norges land, fra Kristiansand i sør til Longyearbyen i nord. UNOF driver også kretsorkestre og sommermusikkskoler rundt om i landet, og ett nasjonalt symfoniorkester for ungdom på høyt nivå. UNOF er 50 år i 2024 og

Ung i Kor, Korpsnett Norge og UNOF mottar nasjonalt og internasjonalt driftstilskudd fra Barne- og Familiedepartementet.

Norges Ungdomskor og NUSO - Norsk Ungdomssymfoniorkester mottar driftstilskudd fra Kulturdepartementet.

Korpsnett Norge og UNOF mottar tilskudd til nasjonale musikkorganisasjoner via Norsk Musikkråd

**Korpsnett
Norge**

Brei deltaking og tilgang på kunst og kulturaktivitet i heile landet = rekruttering

1. Rekruttering

Støtte til inkludering

- Må ha lov til å ha **gratisplasser**. Kulturfrivilligheten opplever at ca. 10% av barn og ungdom ikke har råd til å være med på våre aktiviteter. Dette samsvar med Statistisk sentralbyrå sine opplysninger om at "ca. 10% av barn og unge i Norge lever i familier med vedvarende svak økonomi". Slik det er nå, er det ikke åpent for å telle med gratisplasser når kulturfrivilligheten rapporterer medlemstall eller aktiviteter gjennom Forskriften for støtte til barne- og ungdomsorganisasjoner fra BUFDIR. Det betyr at vi kun får støtte for å lage arrangementer til de som allerede er medlemmer hos oss, og indirekte en oppfordring til å *ikke* være inkluderende. Dette ville vært en enkel måte å akseptere de som ikke får plass i våre aktiviteter i dag, og et insentiv for å rekruttere nye deltakere til aktiviteten og til våre lag.
- Støtte til **gratisplasser på arrangement og reduserte avgifter**. Vi ønsker oss muligheten for å ha veldig billige arrangement istedenfor å lage egne arrangement kun for "fattige barn". For å få til **reell inkludering** mener vi at det er bedre å inkludere ved å legge til rette for å få med nye medlemmer og deltakere gjennom tilpassede tiltak og økonomisk tilrettelegging, enn å opprette egne lag og aktiviteter for "barn som lever i familier med vedvarende svak økonomi". Slik det er nå kan vi få støtte til å lage prosjekter, men ikke til inkludering i allerede eksisterende tilbud.
- **Kompetanse på kultur** hos de som fordeler inkluderingsstøtte, ev flytte noe støtte tilbake til KUD. Vi opplever at Norge ber frivillige inkludere og ta med barn og unge som blir holdt utenfor, men når vi søker om støtte "passer vi ikke inn" i fastlåste holdninger om hvordan dette skal gjøres, og det til tross for at kommuner og store tradisjonelle organisasjoner ikke klarer å fange opp alle utfordringene. Det trengs kompetanse innen kulturfrivillighet for å forstå at dette fungerer utmerket innen frivillig kulturliv. Vi opplever at mange ser på frivillig kulturliv som et "fristed" hvor de får lov å være seg selv, naturlig og uten å måtte tilpasse seg på noen måte: de kan synge og spille sammen med likeverdige, og gjennom det få en verdighet de ikke finner ellers i samfunnet.
- Alt dette kan løses ved **høyere grunnstøtte** til kulturorganisasjoner slik at vi har mer penger til arrangementer, og å lønne instruktører ordentlig, ev muligheten til å søke om målrettet tilskudd fra NMR - støtte til landsomfattende musikkorganisasjoner.

Rekruttering av nye grupper

- For å få med nye grupperinger trenger det mest av alt ressurser til å lage god informasjon, og tid til å kunne følge opp med aktiv rekruttering. De frivillige kulturaktivitetene er åpne for alle, men vi vet nå at mange trenger en egen

invitasjon for å bli med - de må bli spurt om å bli med, og det krever tid. Frivillige kulturorganisasjoner trenger:

- Ressurser til å oversette materiale, hjemmeside, **informasjon** etc. til mange språk
- Ressurser til å **aktivt rekruttere** flere og nå ut over vanlige medlemmer, spesielt gjennom oppsøkende virksomhet
- **Ressurser både lokalt, regionalt og nasjonalt** - man kan bruke Frifond for lokal aktivitet, og støtte til landsomfattende organisasjoner på nasjonalt plan
- Kor, korps og orkestre lokalt har potensiale for å nå ut til nye grupper på en helt annen måte enn tradisjonell musikkopplæring gjennom kulturskoler. Vi når barna der de er og aktiviteten foregår på barnas premisser på skoler i barnas nærmiljø, og det er derfor viktig at frivillige kor, korps og orkestre får lov til å drive sin aktivitet på skolene, noe vi i dag ofte har problemer med å gjøre fordi skolene ikke ønsker dette, enten av formelle, økonomiske eller praktiske grunner.

Møteplassar og tilgang på egna kulturarenaer for aktivitet, læring og opplevingar = egnede lokaler

2. Egnede lokaler

- Vi støtter den nye **standarden for musikklokaler** som Norsk Musikkråd har utviklet om at lokalene må være egnede med tanke på størrelse og akustikk.
- De frivillige selv tar dessverre alt for ofte til takke med hva de får, uansett om lokalet passer eller ikke, fordi det er det eneste de får, og de vet ikke bedre. Noen har aldri opplevd god akustikk og kan ikke uttale seg. Vi trenger å **bevisstgjøre lagene på hva som er egnet akustikk**, og sette fokus på hva riktig akustikk kan gjøre for **innlæring, motivasjon og helse** (særlig hørsel). Pr i dag har vi ikke noe forskning på dette. Vi kjenner til kartleggingen som KulturAlliansen holder på med, og det blir viktig å fortsette med dette arbeidet for å bevisstgjøre både kommuner og frivillige på hvilke lokaler som skal brukes til de forskjellige aktivitetene, og hva som skal til for at et lokale skal fungere.
- **Tilgang på lokaler** - vi får ikke tilgang på skoler for å ha arrangementer, og andre lokaler er for dyre. Dette er et punkt med mange underpunkter:
- Helt vanlig **øvelse i uken blir vanskeliggjort** ved at skolene ikke har en åpenhet for kulturaktiviteter, til tross for at lokale politikere og lovverk har fastsatt at skolene skal være åpne for kulturaktiviteter. Til og med lærere fra kommunale kulturskoler får ikke nøkler til skolen eller rommene; de frivillige blir henvist til lokaler som er vanskelig tilgjengelige og ikke egnet til aktiviteten; lokalene må ryddes fullstendig før og etter øvelsen; utstyr på lager kan være langt unna øvelokalene (instrumenter og kor-plattinger må bæres opp og ned trapper, eller det er i lager i kjelleren i et annet bygg); det er tidsbegrensninger både for når man slipper til i lokalet og hvor lenge man kan øve om kvelden; og vi har til og med opplevd kulturskoler som hiver

frivillige ut av lokalene fordi rektor mener at det er et lokale som kun skal være for offentligheten - og det til tross for at det faktisk er kommunale kulturskolelærere til stede.

- Ett eksempel kan være situasjonen i Oslo:
- I Oslo er det mange frivillige kor, korps og orkester som kjøper timer av Oslo kulturskole og som øver på lokale skoler. Dette øker tilgjengeligheten og den lokale forankringen. Men et gjennomgående problem er mangel på samarbeid mellom Kulturetaten og Utdanningsetaten, og mellom orkestrene og ledelsen på de enkelte skolene. Låser blir byttet ut uten at orkestrene får nye nøkler, musikkrom som blir brukt til øvelser blir bygget om uten at orkestrene får beskjed, eller skolen legger arrangement på kveldstid som kolliderer med orkestrenes faste arrangement. Dette gjør arbeidet til de frivillige organisasjonene vanskeligere. Det krever mye ressurser å følge opp at lokalene er tilgjengelige og funksjonelle. Det er uklart for lærere og foreldrestyre hvem som har ansvar for hva, og hvem som skal samarbeide med hvem.
- Mulige tiltak: Lage maler for samarbeidsavtaler for bruk av lokaler. Be grunnskoler rapportere årlig på at samarbeidsavtaler mellom skole-orkester og skole-kulturskole blir inngått og fulgt opp. Formalisere og styrke de frivillige lagene sin bruk av skolebygg til musikkaktiviteter for barn og unge. Informere og oppdra skoler og rektorer. Få Utdanningsetaten til å prioritere samarbeidet.
- Dette er en stor **utfordring å finne lokaler til helgeseminarer**, som er en helt vanlig aktivitet for kor, korps og orkester. Helgeseminarer har vanligvis overnatting, og det nekter de fleste skolene å akseptere. Andre lokaler koster for mye.
- Stor forskjell på **by og bygd** - nesten umulig å arrangere aktivitet i store byer, hvor det er enkelt for lagene å reise til.
- Gode **konsertlokaler**, slik som de mange kulturhusene rundt om i Norge er stort sett for dyre for frivillighetskulturen. Frivilligheten må som regel bruke kirker, forsamlingshus eller samfunnshus. Det er mulig å la lokalt frivillig kulturliv slippe til i de store fine kulturhusene gjennom en sterk redusert pris, f.eks. ved å fastsette et begrenset antall dager for lokalt kulturliv hvert år.

Samspel mellom den profesjonelle og frivillige kulturen = samarbeid profesjonelle og frivillige

3. Samspill profesjonelle og frivillige

Profesjonelle og frivillige lever sammen når det gjelder barn og unge

- Alle barn og unge innenfor **kor, korps og orkester** har et nært samarbeid med profesjonelle i absolutt alt de gjør, i alle aktiviteter.

- Hele det frivillige musikklivet innenfor kor, korps og orkester kan ikke fungere uten profesjonelle krefter. Vi driver med aktivitet som krever høyt faglig nivå med profesjonelle som har lang utdanning. De profesjonelle finner i det frivillige musikklivet en stor og viktig arbeidsplass, og det er også det frivillige musikkliv som rekrutterer, utvikler og skaper de profesjonelle.
- Kor, korps og orkestre samarbeider med profesjonelle dirigenter, instruktører, gruppeledere, solister, musikalske ledere, jurymedlemmer, komponister, arrangører og konsertprodusenter - og det skjer både lokalt, regionalt og sentralt - hele tiden.
- **Profesjonelle musikere og pedagoger brukes i alle ledd** - også rent kunstnerisk. For 20 år siden var det bare unntaksvis store sentrale kurs som kunne engasjere profesjonelle musikere: nå skjer slikt samarbeid både sentralt, regionalt og lokalt. Gjennom samarbeid med bl.a. sponsorer er det nå mulig for til og med små lokale ensembler å ha et samarbeidsprosjekt med profesjonelle både på øvelser, konserter, turnéer (nasjonalt og internasjonalt) og i forbindelse med innspillinger, urfremføringer og andre evenementer. Dette er en forholdsvis ny utvikling som passer veldig bra inn i de regionale kulturfondene.
- Mange **tidligere deltakere kommer tilbake som profesjonelle instruktører** senere i livet fordi de vet hvor viktig den frivillige aktiviteten var for egen kunstnerisk og sosiale utvikling, og de ønsker å gi noe tilbake til nye generasjoner.
- Frivillige kulturaktiviteter og profesjonelle lever i en slags symbiose med hverandre: vi er gjensidig avhengig av hverandre - frivillige for å få opplæring og fagkompetanse, og profesjonelle for å få jobb og delta i det inspirerende arbeidet med å utvikle nye generasjoner. **Alle fremtidige planer for det frivillige kulturliv må derfor ha et sentralt punkt om samspillet og samarbeidet mellom de profesjonelle og de frivillige, fordi uten dette samarbeidet vil ikke kulturlivet i Norge fungere.**

Profesjonelle er avgjørende for kor, korps og orkestre

- Det store flertall av våre lag ledes av profesjonelle instruktører/dirigenter. Kor, korps og orkestre kjøper tjenesten fra den lokale kulturskolen, eller ensemblet engasjerer selv en profesjonell dirigent.
- **Pedagogisk virksomhet i det frivillige musikklivet er samlet sett den største arbeidsgiveren for profesjonelle musikere, dirigenter og pedagoger, og utgjør den største inntekten for mange profesjonelle kunstnere i hele landet.**
- Økt støtte til lagene gjør at de kan holde på **viktige profesjonelle instruktører**
- Vi har ikke nok penger til å betale de profesjonelle det de ønsker, jfr. kravene fra fagforeningene. De profesjonelle ønsker likevel å jobbe med de frivillige, og gjør det, og vi er selvsagt glade for det, men det er en konstant byrde at vi lever på de profesjonelles velvilje rent økonomisk. Vi trenger **økt støtte for å kunne lønne våre profesjonelle instruktører** på de sentrale og regionale store arrangementene (helgekurs, sommersamlinger etc). Det er den desidert største utgiften vi har, men

en utrolig viktig investering for å holde på barn og unge i kulturlivet og samtidig gi de profesjonelle anstendige honorarer.

- For å oppnå best mulig faglig resultat trenger man tre forskjellige aktiviteter som kompletterer hverandre:
 - **egenøving** (kulturskole/lokallaget står for dette)
 - **samspill** lokalt og regionalt (her er de frivillige organisasjonene sterke)
 - **store opplevelser** på helge/sommeraktivitet (dette gjør de nasjonale organisasjonene, samt fylkesleddene i organisasjonene).
- Mister man som deltaker en av disse, står man i fare for å komme dårligere ut faglig og/eller i nettverksbygging.
- Vi har noen midler til lokal aktivitet og noen midler til nasjonal aktivitet, men **mangler midler til å følge opp gode og store aktiviteter i regionene**. Her trengs det midler - og vi håper at fylkeskommunene og de regionale kulturfondene har en høy bevissthet om dette.
- Regionale kulturfond - **regionale tiltak er broen mellom lokal aktivitet og nasjonale kurs**. Utrolig viktig plattform for å holde på ungdommer når de begynner å falle fra. Med riktig innsats i denne alderen, og i dette formatet, kan vi få flere til å bli i aktiviteten. Vi MÅ tenke helt livsløp for å ikke miste noen.
- Som en barne- og ungdomsorganisasjon må vi i tillegg til å lage aktivitet for våre barn og unge, også jobbe for å **utdanne fremtidige dirigenter**: unge dirigenter som på sikt vil dirigere både barn og unge, og profesjonelle ensembler, samt voksne dirigenter som kan tenke seg å dirigere barnekor og -orkester, eller ønsker påfyll i form av kurs mv.
- **Holdningsendring!** Det må bli status å lede barn og unge! Offentlighetens holdning på dette området er svært viktig for oss. Vi er klar over at Kulturdepartementet ikke kan beordre folk flest til å være glad i musikk, men man kan gjøre noe med offentlighetens holdning, slik at det blir kult - og man kan være stolt - av å si at man er barnekordirigent, eller at man jobber med barn og ungdom som skal løfte kulturen i Norge fremover.

Amatør på høyt nivå vs profesjonelle

- Begrepet semiprofesjonell må legges død. Man kan være både **amatør** og **profesjonell**, men ikke samtidig. Det betyr at du kan være profesjonelt ansatt i et orkester, og stille opp gratis i et amatørorkester på fritiden. Men det er ikke mulig å være *litt* profesjonell.
- Det må være fleksibilitet for å kunne søke om støtte som inkluderer både amatører og profesjonelle, inkludert studenter.
- **Vi trenger satsinger både på ensembler på høyt nivå og profesjonelle ensembler**, men støtten må sees i sammenheng til det økonomiske behovet. Støtte

på 100 000 kr til et amatørensemble på høyt nivå er mye penger, men for et profesjonelt ensemble bare en dråpe i havet.

- Støtte til de aller flinkeste amatørerne- f eks gjennom Music Norway - er pr i dag ikke mulig å søke på for våre frivillige lag. Kan man finne en mulighet for norske lag på høyt nivå å få f eks **reisestøtte**? Mange av dem er en veldig viktig del av norsk musikketsport, men vil ikke defineres som profesjonelle siden de er barn eller studenter.
- Det finnes få **arbeidsplasser** for profesjonelle korsangere - hva utdanner vi sangere til? Det kreves en større satsing på de profesjonelle kormiljøene i Norge, og en mer langsiktig tenking for å bygge opp like gode kormiljøer i hele landet. Det har vært viktig med satsinger på kor på høyt nivå, men det kompenserer ikke for en satsing på de profesjonelle miljøene i landet.
- Den **bærekraftige løsningen for å bygge opp lokale musikkmiljøer** (altså det å få musikere til å flytte til et annet sted i landet og satse profesjonelt) er ofte å kunne tilby en deltidsstilling som utøver, kombinert med oppgaver som dirigent og lærer. For å oppnå det MÅ vi tenke profesjonelt og frivillig musikkliv sammen. Ellers fortsetter vi å fly rundt de samme musikerne landet rundt, bruker masse penger og slipper ut CO2, uten å bygge noe som helst opp. Her kan de regionale musikkfondene spille en viktig rolle.

Nasjonale ensembler som plattform i brytningen amatør/profesjonell

- De frivillige musikkorganisasjonene drifter nasjonale ensembler, som kanskje er **den viktigste plattformen utover studier for unge til å skape nettverk og kontakter**, og å utvikles ved å møte likesinnede fra hele landet.
- Støtten til de nasjonale ensemblene har stått på stedet hvil i over 10 år, og vi trenger nå tiltak i form av ressurser for å kunne holde på dyktige kunstneriske ledere og flinke instruktører og å utvikle prosjektene. Vi kan ikke kun leve på de profesjonelles velvilje, men trenger en **standardisert sats for betaling** i det frivillige musikklivet, som kan *følge* tariffene i de profesjonelle sammenhengene.
- De nasjonale ensemblene fostrer fremtidens "**musikkprofesjonelle**" - altså ikke kun utøvende musikere, men musikkklærere, dirigenter, produsenter, kulturhusdirektører, komponister etc. Det finnes ingen **forskning** på hva slags rolle de nasjonale ensemblene spiller i det norske musikklivet, men hovedparten av de utøvende norske musikerne som er aktive i dag, har startet sitt musikerløp i et nasjonalt ensemble. I tillegg er det mange som har andre yrker innenfor musikkfeltet, og de få undersøkelser som finnes viser at en veldig høy andel av deltakerne i nasjonale ensembler finner seg yrker innenfor samme fagfelt.
- De profesjonelle bidrar gjerne tilbake inn i prosjektene, fordi de ser at tidlig og bred **rekruttering** hjelper de profesjonelle ensemblene på sikt. F eks vil en guttekorsatsing hjelpe på å tilse behovet for tenorer i norske kor og vokalensembler, men vi må altså tenke veldig langsiktig.
- Vi trenger å tenke helhetlig også i forhold til **utdanningsinstitusjonene**, nasjonale ensembler, og etablerte profesjonelle miljøer. Vi er alle avhengige av hverandre for å

oppretholde og utvikle musikklivet videre. Utdanningsinstitusjonene må formidle at det finnes et frivillig musikkliv og utdanne profesjonelle som kan fungere også i det frivillige musikklivet, og frivillig kulturliv må stille seg til rådighet for utdanningsinstitusjonene for opplæring og deling av kompetanse.

- **De frivillige musikkorganisasjonene er et bindeledd mellom mange aktører** - «Limet i musikksamfunnet». Vi er grunnfjellet, og hovedtyngden er breddetilbud og rekruttering, men vi er også talentarbeid gjennom de nasjonale ensemblene. For eksempel på orkesterområdet kan et samarbeid se slik ut, basert på en modell fra de store Europeiske byene - en tanke som ble introdusert på orkesterkonferansen i 2013, og som har blitt en realitet i Bergen med samarbeidet mellom Harmonien (det profesjonelle symfoniorkesteret Bergen Filharmoniske Orkester) og BFUng (det frivillige ungdomsorkesteret Bergen Filharmoniske Ungdomsorkester):
 - • Et regionalt orkester i alle byene det er profesjonelle symfoniorkestre
 - • Dette orkesteret skal være et offisielt rekrutteringsorkester (i tillegg til egenaktivitet)
 - • Orkestrene skal være frittstående miljøer, inkludert medvirkning fra musikerne selv
 - • Gjensidig hospitering mellom ungdomsorkesteret og det profesjonelle symfoniorkesteret
 - • Felleskonserter årlig
 - • Ungdomsorkesteret benytter instruktører fra det profesjonelle symfoniorkesteret
 - • Ungdomsorkesteret settes inn i konsertprogrammet til det profesjonelle symfoniorkesteret
 - • Samarbeidet formaliseres gjennom en samarbeidsavtale
 - • Uttalelse fra det profesjonelle symfoniorkesteret, slik at det bevisstgjøres hos begge parter
 - • Inspirere gjennom konserter
 - • Ha et godt pedagogisk opplegg

Offentlege tilskotsordningar og tiltak = gode tilskuddsordningar

4. Tilskuddsordningar

- **Mer frie midler og høyere grunntilskudd.** Det kan ikke være praksis i det offentlige (f eks Kulturrådet) å alltid dele ut 50% av søknadssummen - da koster prosjektet mer enn hva det smaker. Skal vi kunne gjennomføre prosjektene våre må vi ikke måtte bruke all vår tid på å søke (og rapportere på!) mange forskjellige ordninger for å få det til å gå opp.
- **Færre ordninger med større beløp** - kultur koster (se over hva vi skriver om profesjonelle instruktører)!

- **Flerårig prosjektstøtte til nasjonale prosjekter.** De store prosjektene våre tar lang tid å utvikle og gjennomføre. Ettårige tilskudd virker mange ganger mot sin hensikt, og kan være til hinder for best mulig resultat.
- **Forenkling** av ordninger er helt essensielt for å få flere til å engasjere seg i det praktiske knyttet til musikklivet. Vi etterspør en helhetstenkning på tvers av departementer og forvaltere der det er målene er styrende. Er det mulig? Punkter til forenkling:
 - er det mulig å slå flere ordninger sammen?
 - er det mulig å legge ordningene inn i ett søknads og rapportsystem i en portal?
 - er det mulig å samordne dokumentasjonskravene?
 - er det mulig å tenke seg at brukerne legger inn sine data ett sted og at alle forvalterne henter sine opplysninger herfra? (Frivillighetsregisteret?)
 - er det mulig å tenke seg at revisor kontrollerer ett sted, en gang? (for eksempel at opplysningene i Frivillighetsregisteret stemmer?)
 - er det mulig med færre forvaltere, alle med armlengs avstand til brukerne?
 - er det mulig med regelverk som fremmer formålet og som ikke virker avskrekkende og ulogisk? (stenger god aktivitet og deltakere ute)
 - er det mulig å få til kunnskapsbasert saksbehandling og ditto kontroller?
- Lagene er utslitt etter to år med korona, og frivillige styremedlemmer har ikke kapasitet til å forholde seg til å søke på midlertidige ordninger. Ekstremt få av våre lag søkte f eks om kompensasjonsmidler under korona, de hadde rett og slett ikke tid til å gjøre det. **Høyere tilskudd til våre lag** (f eks gjennom Frifond) vil gjør det enklere å drifte kor, korps og orkestre, og mer motiverende å være medlem.
- **Kompetanse på kultur** - kulturfrivilligheten kan ikke få tilgang til en støtteordning hvis det ikke sitter noen med kulturkompetanse hos forvalter. Det er ikke en reell tilgang.
- Regionale kulturfond - her blir det svært viktig at representanter for kulturfrivilligheten er med i alle utvalg og tildelingskomiteer. **Alle regionale kulturfond må ha kompetanse på frivillig kulturliv.**

5. Opplæring

- Alt frivillig kulturliv er en kombinasjon av **opplæring, utøving og sosialt fellesskap.** Alle støtteordninger, regelverk og tilnærminger må derfor ha med dette som premiss for alt man gjør, hvis ikke bommer man på målet.
- **Opplæringsmidler** har 14 års aldersgrense, men det er en alder hvor de fleste har begynt å falle fra. Kor, korps og orkestre har aller flest medlemmer i alderen 8-14 år, og vi savner opplæringsstøtte for denne aldersgruppen. Vi trenger dette i tillegg til

Frifond for å kunne rette tiltak til aldersgruppen FØR de faller fra. Dette kan sees på som like viktig som midler til rekruttering.

- **Nybegynnere fortjener de flinkeste lærerne** - vi trenger en holdningsendring! Det må bli status å jobbe med de aller yngste, og ikke kun talenter over 16 år. Slik det er nå får man bedre og bedre lærere jo høyere opp i utdanningsløpet man kommer (og lærerne får bedre og bedre betalt), men det er jo egentlig de yngste som burde ha de beste lærerne.
- Det er også et paradoks at på grunn av alt vi har skrevet her i høringssvaret har en praksis i Norge der de yngste må betale dyre deltakeravgifter og undervisningskostnader, men etterhvert som man blir eldre betaler man gradvis mindre og mindre. Vi må endre tilskuddssystemene slik at også de yngste får tilgang til god opplæring.

6. Medvirkning

- Det må være **kompetanse** på kulturfrivillighet for barn og unge i alle offentlige etater som skal forholde seg til det frivillige kulturlivet. Dette gjelder selvsagt Kulturdepartementet, men også på kultur i Barne- og familiedepartementet, Norsk Kulturråd, de nye regionale kulturfondene, fylkeskommunene og andre.
- Vi har drevet prosjekter for ung medvirkning og opplæring av styrearbeid, demokrati og frivillighet i over 30 år. Det blir mer og mer vanskelig med tanke på fravær fra skolen. Det er viktig at vi får anerkjennelse for at den aktiviteten vi lager er til **nytte for samfunnet**, både for kulturfrivilligheten men også for samfunnet generelt, gjennom muligheter for å ha deltagelse i nasjonale og regionale kulturaktiviteter som "alternativ undervisning".
- **Medvirkning er også inkludering** og det må sees i sammenheng. For å få til god medvirkning må vi ha ressurser til å oversette materiale, hjemmesider, **informasjon** etc. og få ressurser til å **aktivt rekruttere** flere og nå ut over vanlige medlemmer, oppsøkende virksomhet.

Regionale kulturfond

- Kulturlivet trenger **penger og anerkjennelse** - regionale kulturfond passer til dette.
- Vi må passe på at det sitter medlemmer med **kompetanse inn i utvalg** - både på profesjonell og frivillig kultur, og på barn og unge.
- Forvaltning, fordeling og regelverk etc. kan gjøres av utvalg sammensatt av frivillige, profesjonelle og representanter fra det offentlige.
- Bruk **stotteordninger.no** - god portal som nå fungerer godt

- Bruk **allerede eksisterende forvaltere som allerede kjenner feltet**, istedenfor å opprette noe nytt. F eks regionale avdelinger av nasjonale paraplyorganisasjoner, f eks Norsk musikkråd. De har også god oversikt over allerede eksisterende støtteordninger lokalt.
- Risikoen for at de regionale kulturfondene skal overlappe mye med andre ordninger er lav, siden de fleste ordninger i dag enten er lokale eller nasjonale. Det er i dag særlig regionale tiltak som savner ordninger, og vil passe godt inn mellom dagens ordninger.

For Ung i Kor

Victoria Liedbergius
Daglig leder

For Korpsnett Norge

Unni Færøvig
Daglig leder

For De Unges Orkesterforbund

Terje Winther
Daglig leder